

РОЗДІЛ VIII. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

УДК 343.35

DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5649-2025-3-17>

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

СУТНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПІД ЧАС ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Калганова О. А.

кандидат юридичних наук, доцент,
начальник Управління координації системи фінансового моніторингу,
міжнародного співробітництва та протоколу
Державна служба фінансового моніторингу України
вул. Білоруська, 24, Київ, Україна
orcid.org/0000-0001-7933-7498
olenakalhanova@gmail.com

Волошина С. О.

здобувачка вищої освіти
Державний податковий університет
вул. Університетська, 31, Ірпінь, Київська область, Україна
orcid.org/0009-0005-2527-3667
sofka7908@gmail.com

Дмитренко А. С.

здобувачка вищої освіти
Державний податковий університет
вул. Університетська, 31, Ірпінь, Київська область, Україна
orcid.org/0009-0009-4664-4139
dmur.alinka@gmail.com

Ключові слова: міжнародне
співробітництво, фінансові
розслідування, економічна
злочинність, відмивання
доходів, фінансування
тероризму, правоохоронні
органи, міжнародні
організації.

У статті здійснено комплексне дослідження міжнародного співробітництва у сфері фінансових розслідувань як важливого інструмента протидії економічній злочинності в умовах глобалізації. Наголошується, що сучасні економічні правопорушення – відмивання доходів, фінансування тероризму, ухилення від сплати податків, операції з використанням офшорних зон та криптовалют – мають транскордонний характер і виходять за межі юрисдикції окремих держав. Це створює серйозні ризики як для економічної безпеки України, так і для стабільності міжнародної фінансової системи загалом. Підкреслено, що ефективне проведення фінансових розслідувань неможливе без залучення механізмів міжнародної співпраці, які передбачають обмін інформацією, координацію дій компетентних органів різних країн, надання правової допомоги та створення спільних слідчих груп.

Проаналізовано правові основи міжнародної взаємодії у кримінальному провадженні відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України та міжнародних угод, ратифікованих нашою державою. Висвітлено форми і напрями міжнародного співробітництва, серед яких – дипломатична взаємодія, стратегічне партнерство, міжмісьцеве

партнерство, обмін оперативно-розшуковою інформацією, виконання запитів міжнародних організацій, проведення спільних слідчих (розшукових) дій. Окрема увага приділяється діяльності таких міжнародних структур, як Інтерпол, Європол, Євроюст, Ініціатива StAR, Камденська мережа CARIN та Міжнародний центр боротьби з корупцією, які забезпечують системний обмін даними, правовий супровід і повернення незаконно виведених активів.

Визначено ключові проблеми міжнародного співробітництва у фінансових розслідуваннях: відсутність уніфікованої нормативно-правової бази, розбіжності у процедурах і стандартах, складність отримання банківської інформації, обмежена співпраця офшорних юрисдикцій, недостатня технічна оснащеність і кадровий дефіцит у низці країн. Показано, що такі бар'єри значно уповільнюють процеси збору доказів та ускладнюють координацію між правоохоронними структурами.

Окреслено перспективи вдосконалення міжнародної співпраці, серед яких: гармонізація законодавства у сфері фінансового моніторингу, розроблення єдиних стандартів обміну інформацією, активізація діяльності міжнародних організацій (FATF, Egmont Group, Інтерпол, Європол), розширення двосторонніх і багатосторонніх угод, впровадження електронного документообігу із захистом персональних даних, а також інвестиції в професійну підготовку кадрів і використання сучасних аналітичних технологій для виявлення складних фінансових схем.

Зроблено висновок, що підвищення ефективності міжнародного співробітництва у фінансових розслідуваннях потребує комплексного підходу, який поєднує правові, організаційні та технічні заходи. Тільки завдяки скоординованим діям держав, міжнародних інституцій та спеціалізованих органів можливо забезпечити своєчасне виявлення, припинення та попередження фінансових злочинів у глобальному масштабі.

THE ESSENCE OF INTERNATIONAL COOPERATION IN FINANCIAL INVESTIGATIONS: CURRENT STATUS AND AREAS FOR IMPROVEMENT

Kalhanova O. A.

*Candidate of Law, Associate Professor,
Head of the Department for Coordination of the Financial Monitoring System,
International Cooperation and Protocol
State Financial Monitoring Service of Ukraine
Beloruska str., 24, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0001-7933-7498
olenakalhanova@gmail.com*

Voloshyna S. O.

*Higher Education Student
State Tax University
Universytetska str., 31, Irpin, Kyiv region, Ukraine
orcid.org/0009-0005-2527-3667
sofka7908@gmail.com*

Dmytrenko A. S.

Higher Education Student

State Tax University

Universytetska str., 31, Irpin, Kyiv region, Ukraine

orcid.org/0009-0009-4664-4139

dmur.alinka@gmail.com

Key words: *international cooperation, financial investigations, economic crime, money laundering, terrorist financing, law enforcement agencies, international organizations.*

The article provides a comprehensive study of international cooperation in the field of financial investigations as an essential tool for combating economic crime in the context of globalization. It is emphasized that modern economic offenses – money laundering, terrorist financing, tax evasion, operations involving offshore zones and cryptocurrencies – have a transnational nature and go beyond the jurisdiction of individual states. This creates serious risks not only for Ukraine's economic security but also for the stability of the international financial system as a whole. It is underlined that effective financial investigations are impossible without the use of international cooperation mechanisms, which include information exchange, coordination of actions by competent authorities of different countries, provision of legal assistance, and the establishment of joint investigative teams.

The legal framework of international cooperation in criminal proceedings is analyzed with reference to the Criminal Procedure Code of Ukraine and international treaties ratified by the state. The article highlights forms and directions of international cooperation, including diplomatic interaction, strategic partnerships, inter-municipal cooperation, exchange of operational and investigative information, execution of requests from international organizations, and the conduct of joint investigative activities. Particular attention is paid to the role of international bodies such as Interpol, Europol, Eurojust, the StAR Initiative, the Camden Asset Recovery Inter-Agency Network (CARIN), and the International Anti-Corruption Coordination Centre (IACCC), which ensure systematic data exchange, legal support, and the return of illicit assets.

Key problems of international cooperation in financial investigations are identified, including the absence of a unified legal framework, procedural discrepancies between states, difficulties in accessing banking information, limited cooperation from offshore jurisdictions, insufficient technical resources, and lack of qualified personnel in a number of countries. These barriers significantly slow down evidence collection and hinder coordination among law enforcement agencies.

The article outlines the prospects for improving international cooperation, such as harmonization of legislation in the sphere of financial monitoring, development of unified standards for information exchange, strengthening the role of international organizations (FATF, the Egmont Group, Interpol, Europol), expanding bilateral and multilateral agreements, implementing secure electronic document exchange, and investing in professional training and advanced analytical technologies to detect complex financial schemes.

It is concluded that enhancing the effectiveness of international cooperation in financial investigations requires a systemic approach that combines legal, organizational, and technical measures. Only through coordinated actions of states, international institutions, and specialized agencies is it possible to ensure timely detection, suppression, and prevention of financial crimes on a global scale.

Вступ. У сучасних умовах глобалізації економічна злочинність набуває дедалі складніших форм, що часто виходять за межі окремих держав і вимагають комплексного, скоординованого реагування на міжнародному рівні. Такі кримінальні правопорушення як відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, ухилення від сплати податків, фінансування тероризму та інші незаконні фінансові операції, становлять серйозну загрозу не лише для національної економічної безпеки, а й для стабільності світової фінансової системи загалом. У зв'язку з цим особливої актуальності набуває міжнародне співробітництво під час фінансових розслідувань, яке передбачає обмін інформацією, координацію дій між правоохоронними та фінансовими структурами різних країн, а також участь у спільних слідчих (розшукових) діях.

Міжнародне співробітництво є невід'ємним інструментом у боротьбі з транснаціональною фінансовою злочинністю, оскільки жодна країна не здатна ефективно протистояти таким викликам самотужки. Водночас, існуюча система міжнародної взаємодії потребує подальшого вдосконалення, враховуючи постійні зміни у механізмах легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, нові фінансові інструменти (наприклад, криптовалюти) та обмеження, пов'язані з юрисдикційними бар'єрами й політичними чинниками.

Метою статті є дослідження сутності міжнародного співробітництва у сфері фінансових розслідувань, аналіз його сучасного стану, визначення проблемних аспектів, а також окреслення перспектив і напрямів його подальшого розвитку та вдосконалення.

Виклад основного матеріалу. Фінансові розслідування нерідко мають транскордонний характер, тому надзвичайно важливо, щоб компетентні органи своєчасно використовували як формальні, так і неофіційні механізми міжнародної співпраці під час проведення процесуальних дій. Справді, міжнародне співробітництво є ключовим чинником ефективного ведення фінансових розслідувань [1, с. 104].

У контексті даної теми слушною є думка І. Лешукової, яка зазначає, що боротьба зі злочинністю не може бути ефективною лише в межах однієї держави. Це пояснюється тим, що відкритість кордонів, зумовлена демократичними перетвореннями в країнах, які раніше були за «залізною завісою», сприяє зростанню транснаціональної злочинності. Від моменту здобуття незалежності Україна приєдналася до низки європейських конвенцій, зокрема у сфері кримінального судочинства, а також уклала ряд двосторонніх угод про надання правової допомоги [2, с. 3].

Дії правоохоронних органів України у сфері міжнародного співробітництва під час криміналь-

ного провадження регламентуються Розділом IX Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України). Згідно зі статтею 542 КПК України, міжнародне співробітництво здійснюється уповноваженими органами в межах кримінального провадження шляхом реалізації заходів, спрямованих на надання міжнародної правової допомоги. Це включає вручення процесуальних документів, виконання окремих процесуальних дій, екстрадицію осіб, підозрюваних у вчиненні кримінальних правопорушень, тимчасову передачу таких осіб, прийняття кримінального переслідування, передачу засуджених для відбуття покарання та виконання вироків [4].

Зазначимо, що рівень та інтенсивність міжнародного співробітництва можуть істотно варіюватися. Така співпраця охоплює низку складових, серед яких: розвиток дипломатичних відносин, надання консультаційної підтримки, адаптація заходів взаємодії до специфіки та можливостей конкретної країни, створення механізмів, що враховують потреби окремих учасників процесу, а також впровадження систем моніторингу й оцінки для відстеження ефективності та результативності співпраці. У міжнародних угодах зазвичай деталізуються ключові напрями реалізації принципу міжнародного співробітництва, такі як підтримка міжнародного миру та безпеки, забезпечення прав людини, а також розвиток міжнародних відносин у сферах економіки, культури, соціальних питань, техніки та торгівлі [5]. Міжнародне співробітництво здійснюється в різних формах, наприклад, Ю. Седляр і Н. Кравченко виділяють «партнерство, стратегічне партнерство і союзництво» [6, с. 74].

Так, К. Степаненко розкрив форми міжнародного співробітництва, класифікуючи їх за територіальним принципом на «універсальну міжнародну співпрацю та міжміське партнерство. Універсальна співпраця охоплює міждержавну взаємодію, спільні інтеграційні програми та регіональні ініціативи. Міжміське партнерство передбачає, зокрема, державно-приватні об'єднання та моделі співпраці між зацікавленими сторонами, як-от взаємодія спеціалізованих відомств у сферах оборони чи постачання озброєнь. На основі аналізу положень Стратегії національної безпеки України можна виділити такі основні форми міжнародної взаємодії в контексті національної безпеки: стратегічне партнерство (яке поділяється на пріоритетне стратегічне та стратегічне), партнерські зв'язки, тісні добросусідські відносини та прагматичне співробітництво» [7, с. 604].

Взаємодію оперативних підрозділів правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю можемо поділити на внутрішню та зовнішню. Звернемо увагу на думку Р. Яблонського,

який виділяє такі основні «форми взаємодії у протидії організованих злочинності»:

- 1) обмін оперативно-розшуковою, криміналістичною та іншою інформацією;
- 2) планування оперативно-розшукових заходів, а також негласних слідчих (розшукових) дій та їх спільне проведення;
- 3) взаємне застосування сил і засобів ОРД у боротьбі з організованою злочинністю (введення та використання негласних працівників, використання оперативно-технічних заходів та можливостей підрозділів оперативної служби тощо);
- 4) виконання письмових доручень слідчих і прокурорів;
- 5) виконання запитів міжнародних правоохоронних організацій» [8, с. 382].

Д. Грицишен обґрунтовано виокремив специфіку міжнародної взаємодії у сфері запобігання та протидії економічній злочинності. Зокрема, ним була запропонована класифікаційна модель, що передбачає розмежування видів міжнародного співробітництва за такими критеріями:

- за напрямами – це може бути презентаційна діяльність, освітньо-тренінгова робота, технічна допомога та інші форми підтримки, а також безпосередня оперативна взаємодія;
- за формами реалізації – через розбудову інформаційно-комунікаційних зв'язків, укладання міжнародних договорів, а також проведення спільних правоохоронних операцій;
- за суб'єктами – шляхом створення міжнародних правоохоронних структур (глобального або регіонального рівня), через міжвідомчу співпрацю (в межах відомств чи за участі міжнародних організацій);
- за формами участі окремих осіб – наприклад, через діяльність офіцерів зв'язку або встановлення особистих контактів [3, с. 48].

О. Стешенко та В. Оперук обґрунтовано підкреслюють, що в умовах воєнного стану особливого значення набувають пріоритетні напрями взаємодії оперативних підрозділів правоохоронних органів у боротьбі з організованою злочинністю. Серед таких напрямів вони виділяють виконання запитів і доручень, пов'язаних з оперативно-розшуковими справами та кримінальними провадженнями; взаємне проведення оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій, а також спільне проведення спеціальних операцій; обмін оперативно-розшуковою, криміналістичною та іншою інформацією щодо кримінальних правопорушень, які готуються або вже вчинені, а також відомостями про причетних та розшукуваних осіб, включаючи архівну інформацію за окремими напрямами. Крім того, важливою є взаємодія у сфері обміну досвідом з питань оперативно-розшукової діяльності, сприяння під-

готовці, перепідготовці та підвищенню кваліфікації особового складу оперативних підрозділів, а також реалізація міжгалузевих наукових досліджень, спрямованих на удосконалення заходів протидії організованих злочинності [9, с. 260–261].

Погоджуємося з думкою В. Євдокимова, І. Супрунної та С. Лисака, які відзначають, що «ефективна протидія злочинності в умовах глобалізації зумовлює необхідність зміцнення міжнародного співробітництва в цій сфері, збільшення кількості міжнародних угод з питань протидії цьому явищу і розширення кола учасників останніх, створення нових форм і утворень для боротьби зі злочинністю» [10, с. 110].

Зазначимо, що у світі функціонує низка міжнародних організацій, які сприяють проведенню комплексних фінансових розслідувань, зокрема Інтерпол, Європол, Євроюст, Ініціатива StAR Світового банку, Камденська міжвідомча мережа з питань повернення активів (далі – CARIN), Міжнародний центр боротьби з корупцією (далі – IACCC) [11, с. 371].

Зокрема, Інтерпол забезпечує обмін інформацією та координацію дій правоохоронних органів у сфері боротьби з транснаціональною злочинністю, підтримує бази даних для оперативного пошуку осіб і майна, що може бути пов'язане з фінансовими правопорушеннями. Європол, як агентство Європейського Союзу, надає аналітичну та технічну підтримку у справах, пов'язаних з фінансовими злочинами, включаючи відмивання доходів та корупцію, а також сприяє обміну оперативною інформацією між країнами-членами. Євроюст координує взаємодію судових органів країн ЄС у кримінальних провадженнях, пов'язаних із фінансовими злочинами, та допомагає у створенні спільних слідчих груп. Ініціатива StAR (Stolen Asset Recovery Initiative), започаткована Світовим банком і ООН, зосереджується на поверненні вкрадених активів і підтримці країн у правовому супроводі цих процесів. CARIN сприяє міжнародному співробітництву в ідентифікації, арешті та поверненні активів, отриманих злочинним шляхом. IACCC забезпечує спільну роботу антикорупційних органів різних країн у викритті та розслідуванні масштабних корупційних схем [11, с. 372].

Таким чином, ефективне фінансове розслідування неможливе без активної міжнародної взаємодії, яка дозволяє об'єднувати ресурси, досвід та правові механізми для досягнення спільної мети – протидії глобальним фінансовим злочинам.

Можемо стверджувати, що міжнародне співробітництво під час фінансових розслідувань є важливою складовою боротьби з економічними злочинами, зокрема, відмиванням доходів, фінансуванням тероризму та іншими формами фінансо-

вої злочинності. В умовах глобалізації економіки злочинці дедалі частіше використовують міжнародні фінансові інструменти, транскордонні перекази коштів, офшорні зони та складні схеми фінансових операцій для приховування незаконної діяльності. У зв'язку з цим ефективність розслідувань значною мірою залежить від здатності правоохоронних органів різних держав оперативно обмінюватися інформацією, координувати дії та надавати взаємну правову допомогу.

Однак сьогодні міжнародне співробітництво у сфері фінансових розслідувань стикається з низкою проблем. Насамперед, це правові та процедурні відмінності між країнами, які ускладнюють або навіть унеможливають ефективну взаємодію. Часто відсутня уніфікована нормативно-правова база, яка б регулювала механізми співпраці, зокрема обмін інформацією, доступ до банківських даних, екстрадицію підозрюваних. До того ж, деякі юрисдикції, зокрема офшорні зони, не поспішають співпрацювати з міжнародними органами, прикриваючись суверенітетом або комерційною таємницею [12, с. 361–362]. Ще однією суттєвою проблемою є недостатній рівень технічного оснащення та кадрового забезпечення у багатьох країнах, що перешкоджає проведенню комплексного аналізу фінансових потоків, збору доказів та оперативному реагуванню [13, с. 379].

З метою вдосконалення міжнародного співробітництва під час фінансових розслідувань необхідно вжити комплекс заходів. По-перше, слід активізувати зусилля щодо гармонізації законодавства у сфері фінансового моніторингу та розслідувань, уніфікувати процедури надання правової допомоги та обміну інформацією. По-друге, варто розширити роль міжнародних організацій,

таких як FATF, Інтерпол, Європол, Група Егмонт, які забезпечують платформу для обміну досвідом і координації дій. По-третє, потрібно інвестувати в навчання фахівців, впроваджувати сучасні аналітичні інструменти, що дозволяють виявляти складні фінансові схеми. Також, на нашу думку, важливо поглиблювати двосторонні та багатосторонні угоди про співпрацю, забезпечити оперативність у реагуванні на запити про правову допомогу та створити єдині стандарти для електронного документообігу і захисту персональних даних під час транскордонного обміну інформацією.

Підсумовуючи, відзначимо, що підвищення ефективності міжнародного співробітництва під час фінансових розслідувань вимагає системного підходу, який поєднає правові, організаційні та технічні заходи. Лише у такий спосіб можливо протидіяти фінансовим злочинам у глобальному масштабі.

Висновки. Отже, ефективне міжнародне співробітництво під час фінансових розслідувань є ключовим чинником у боротьбі з економічною злочинністю, що має транснаціональний характер. Попри наявні труднощі, пов'язані з правовими відмінностями, нестачею ресурсів та відсутністю єдиних стандартів, існують реальні шляхи для вдосконалення цієї співпраці. Уніфікація законодавства, підвищення прозорості фінансових операцій, активна взаємодія між спеціалізованими органами та інституціями, а також зміцнення довіри між державами створять основу для більш результативного розслідування фінансових злочинів. В умовах глобалізації лише спільні, скоординовані дії можуть гарантувати ефективне виявлення, припинення та попередження фінансової злочинності на міжнародному рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Посібник щодо деяких аспектів здійснення фінансових розслідувань (дослідження фінансових відносин). 160 с. URL: [https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20\(National%20Studies,%20Guidances%20etc\)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf](https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20(National%20Studies,%20Guidances%20etc)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf) (дата звернення: 19.06.2025).
2. Лешукова І.В. Процесуальні особливості міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України при розслідуванні злочинів: *автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09*. Харків, 2004. 20 с.
3. Грицишен Д.О. Міжнародна співпраця в сфері запобігання та протидії економічній злочинності: державно-управлінський аспект. *Economics Bulletin*. 2020. № 4. С. 36–50.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 19.06.2025 р.).
5. Декларація про принципи міжнародного права, щодо дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй від 24.10.1970. URL: http://www.un.org/russian/ga/25/docs/res25_1.htm (дата звернення: 20.06.2025).
6. Седляр Ю.О., Кравченко Н.В. Міждержавне співробітництво: концептуальні засади дослідження та підходи до класифікації. *S.P.A.C.E. Society, Politics, Administration in Central Europe: електронний науково-практичний журнал*. 2017. Вип. 3. С. 72–76.
7. Степаненко К.В. Принцип міжнародного співробітництва в сучасних міжнародних відносинах. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. № 4. С. 602–606.

8. Яблонський Р.С. Основні напрями взаємодії оперативних підрозділів у сфері протидії організований злочинності в умовах воєнного стану. *Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21 жовтня 2022 року). Львів, 2022. С. 381–384.
9. Стешенко О.О., Оперук В.І. Взаємодія оперативних підрозділів у сфері протидії організованій злочинності в умовах воєнного стану. *Актуальні питання та перспективи використання оперативно-розшукових засобів у розкритті злочинів в умовах воєнного стану: Матеріали міжвідомчої науково-практичної конференції 2023*. С. 258–261.
10. Євдокимов В. В., Супрунова І. В., Лисак С. П. Міжнародна співпраця в сфері запобігання та протидії фінансуванню тероризму. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 9. С. 109–118.
11. Бондарчук В.В. Міжнародне поліцейське співробітництво у боротьбі з фінансовими правопорушеннями. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2021. Спец. вип. № 2 (115). С. 371–375.
12. Соколовський М.В. Парадигма фінансових розслідувань під час досудового розслідування терористичних кримінальних правопорушень. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2024. № 32(2). С. 354–364.
13. Артеменко К.В. Сучасні проблеми розслідування злочинів, пов'язаних із використанням віртуальних активів. *Юридична осінь 2024: Збірник тез доповідей та наукових повідомлень учасників міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів*. Харків. 2024. С. 477–481.

REFERENCES

1. Posibnyk shchodo deiakykh aspektiv zdiisnennia finansovykh rozsliduvan (doslidzhennia finansovykh vidnosyn) [Manual on some aspects of conducting financial investigations (study of financial relations)] (n.d.). 160 p. Available at: [https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20\(National%20Studies,%20Guidances%20etc\)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf](https://fiu.gov.ua/assets/userfiles/200/Typologies%20(National%20Studies,%20Guidances%20etc)/UKR_FINANCIAL%20INVESTIGATIONS%20MANUAL.pdf) (Accessed: 19 June 2025). [in Ukrainian]
2. Lieshukova I.V. (2004) Protsesualni osoblyvosti mizhnarodnoho spivrobitnytstva orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy pry rozsliduvanni zlochyniv [Procedural features of international cooperation of internal affairs bodies of Ukraine in the investigation of crimes]: Abstract of PhD thesis in Law. Kharkiv, 20 p. [in Ukrainian]
3. Hrytsyshen D.O. (2020) Mizhnarodna spivpratsia v sferi zapobihannia ta protydii ekonomichnii zlochynnosti: derzhavno-upravlinskyi aspekt [International cooperation in the field of prevention and counteraction of economic crime: public administration aspect]. *Economics Bulletin*, 4, pp. 36–50. [in Ukrainian]
4. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI [Criminal Procedural Code of Ukraine of 13.04.2012 No. 4651-VI]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (Accessed: 19 June 2025). [in Ukrainian]
5. Deklaratsiia pro pryntsyipy mizhnarodnoho prava, shchodo druzhnykh vidnosyn i spivrobitnytstva mizh derzhavamy vidpovidno do Statutu Orhanizatsii Obiednanykh Natsii vid 24.10.1970 [Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Co-operation among States in accordance with the Charter of the United Nations of 24.10.1970]. Available at: http://www.un.org/russian/ga/25/docs/res25_1.htm (Accessed: 20 June 2025). [in Ukrainian]
6. Sedliar Yu.O., Kravchenko N.V. (2017) Mizhderzhavne spivrobitnytstvo: kontseptualni zasady doslidzhennia ta pidkhody do klasyfikatsii [Interstate cooperation: conceptual foundations of research and approaches to classification]. *S.P.A.C.E. Society, Politics, Administration in Central Europe*, 3, pp. 72–76. [in Ukrainian]
7. Stepanenko K.V. (2023) Pryntsyip mizhnarodnoho spivrobitnytstva v suchasnykh mizhnarodnykh vidnosynakh [The principle of international cooperation in modern international relations]. *Analitichno-porivnialne pravoznavstvo*, 4, pp. 602–606. [in Ukrainian]
8. Yablonskyi R.S. (2022) Osnovni napriamy vzaiemodii operatyvnykh pidrozdiliv u sferi protydii orhanizovanii zlochynnosti v umovakh voiennoho stanu [Main directions of interaction of operational units in the field of combating organized crime under martial law]. In: *Teoriia ta praktyka protydii zlochynnosti u suchasnykh umovakh: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Lviv, 21 October 2022)*, pp. 381–384. [in Ukrainian]
9. Steshenko O.O., Operuk V.I. (2023) Vzaiemodiia operatyvnykh pidrozdiliv u sferi protydii orhanizovanii zlochynnosti v umovakh voiennoho stanu [Interaction of operational units in the field of combating organized crime under martial law]. In: *Aktualni pytannia ta perspektyvy vykorystannia operatyvno-rozshukovykh*

- zasobiv u rozkrytti zlochyniv v umovakh voiennoho stanu: Proceedings of the Interdepartmental Scientific and Practical Conference, pp. 258–261. [in Ukrainian]
10. Yevdokymov V.V., Suprunova I.V., Lysak S.P. (2021) Mizhnarodna spivpratsia v sferi zapobihannia ta protydii finansuvanniu teroryzmu [International cooperation in the field of preventing and counteracting the financing of terrorism]. Investytsii: praktyka ta dosvid, 9, pp. 109–118. [in Ukrainian]
 11. Bondarchuk V.V. (2021) Mizhnarodne politseiske spivrobitnytstvo u borotbi z finansovymy pravoporushenniamy [International police cooperation in combating financial offenses]. Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav, Special issue 2 (115), pp. 371–375. [in Ukrainian]
 12. Sokolovskyi M.V. (2024) Paradyhma finansovykh rozsliduvan pid chas dosudovoho rozsliduvannia terorystychnykh kryminalnykh pravoporushen [The paradigm of financial investigations during pre-trial investigation of terrorist criminal offenses]. Visnyk Kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrainy, 32(2), pp. 354–364. [in Ukrainian]
 13. Artemenko K.V. (2024) Suchasni problemy rozsliduvannia zlochyniv, poviazanykh iz vykorystanniam virtualnykh aktiviv [Modern problems of investigating crimes related to the use of virtual assets]. In: Yurydychna osin 2024: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference of Young Scientists and Students, Kharkiv, pp. 477–481. [in Ukrainian]

Дата першого надходження рукопису до видання: 28.08.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 23.09.2025
Дата публікації: 30.09.2025